

Datum van inontvangstneming : 29/03/2016

Zaak C-89/16**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

15 februari 2016

Verwijzende rechter:

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slowakije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 januari 2016

Verzoekende partij:

Radosław Szoja

Verwerende partij:

Sociálna poisťovňa

BESCHIKKING

In het geding tussen verzoekende partij, **Radoslaw Szoja**, Pools staatsburger [omissis], en verwerende partij, **Sociálna poisťovňa – ústredie**, gevestigd te Bratislava, in aanwezigheid van WEBUNG sro, [omissis] gevestigd te Čadca [omissis], betreffende het onderzoek van de rechtmatigheid van een beslissing van de administratieve autoriteit, geeft de Najvyšší súd Slovenskej republiky (hooggerechtshof van de Slowaakse Republiek; hierna: „verwijzende rechter”) de hierna volgende beschikking op het hogere beroep dat door de verzoekende partij is ingesteld tegen het arrest van 3 december 2014 van de Krajský súd v Žiliné (regionale hof te Žilina) [omissis]:

- I. De Najvyšší súd Slovenskej republiky schorst de behandeling van de zaak.
- II. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:
  1. Kan artikel 13, lid 3, van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, gelezen in samenhang met het recht op

socialezekerheidsvoorzieningen en sociale voordelen dat is vastgelegd in artikel 34, leden 1 en 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, in de omstandigheden van de onderhavige zaak, worden uitgelegd zonder rekening te houden met de verduidelijkingen die worden verstrekt in artikel 14 van verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 883/2004, alsook zonder dat nadien de procedure van artikel 16 van deze [toepassings]verordening kan worden gevolgd, zodat de ondergrens van de arbeidstijd [Or. 2] of van de bezoldiging van de werknemer geen impact heeft op de keuze van de toepasselijke nationale wetgeving ingeval tegelijkertijd werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst worden verricht; met andere woorden, kan artikel 13, lid 3, van de basisverordening worden uitgelegd zonder dat daarbij voormeld artikel 14 van de toepassingsverordening hoeft te worden toegepast?

2. Indien de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord, kan de nationale rechter dan, ingeval sprake is van een tegenstrijdigheid bij de toepassing van twee verordeningen, te weten tussen de basisverordening en de toepassingsverordening, in casu verordening nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en verordening nr. 987/2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 883/2004, de bepalingen ervan beoordelen op basis van hun normatieve geldingskracht, namelijk naar gelang hun rang in de hiërarchie van het recht van de Unie?
3. Moet de uitlegging die de Administratieve Commissie krachtens artikel 72 van de basisverordening aan de bepalingen van deze verordening geeft, worden beschouwd als een bindende uitlegging door een instelling van de Europese Unie waarvan in de beslissingen van de nationale rechterlijke instanties niet kan worden afgeweken, hetgeen er dan tevens aan in de weg staat dat een prejudiciële vraag hierover wordt gesteld, of gaat het slechts om een van de toegestane uitleggingswijzen van het recht van de Unie die de nationale rechter in aanmerking kan nemen als een van de elementen die zijn beslissing onderbouwen?

[omissis] [schorsing van het hoofdgeding]

Motivering

- 1 Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt een verzoek om een prejudiciële beslissing overgelegd betreffende de uitlegging van artikel 13, lid 3, van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (hierna: „basisverordening”), welke bepaling volgens de nationale rechter, gelet op de omstandigheden van de onderhavige zaak, onverenigbaar lijkt te zijn met de toepassingsvoorwaarden die zijn vastgesteld in artikel 16 van verordening (EG)

nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 883/2004 (hierna: „toepassingsverordening”), gelezen in samenhang met het recht op socialezekerheidsvoorzieningen [**Or. 3**] en sociale voordelen dat is vastgelegd in artikel 34, leden 1 en 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”).

- 2 Het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing wordt ingediend in het kader van een geding tussen enerzijds Radoslaw Szoja, een Poolse onderdaan, van wie de identificatiegegevens hierboven zijn weergegeven, die arbeid in loondienst verricht op het grondgebied van de Slowaakse Republiek (hierna: „Poolse werknemer” of „verzoeker”) en die momenteel eveneens werkzaamheden anders dan in loondienst verricht (hierna: „werkzaamheden als zelfstandige) op het grondgebied van de Republiek Polen, en anderzijds de Sociálna poisťovňa (socialezekerheidsinstantie) te Bratislava, als Slowaakse instelling die belast is met de toepassing van de socialezekerheidsregeling (hierna: „Slowaakse socialezekerheidsinstantie”), betreffende een geschil over het ontstaan van het recht op socialezekerheidsuitkeringen bij ziekte, ouderdom en werkloosheid voor de Poolse werknemer op het grondgebied van de Slowaakse Republiek.

Toepasselijke bepalingen

Recht van de Unie

- 3 Artikel 34, lid 2, van het Handvest, met als opschrift „Sociale zekerheid en sociale bijstand”, dat volgens de verwijzende rechter relevant is voor de prejudiciële vraag, luidt als volgt:

„2. Eenieder die legaal in de Unie verblijft en zich daar legaal verplaatst, heeft recht op socialezekerheidsvoorzieningen en sociale voordelen overeenkomstig het recht van de Unie en de nationale wetgevingen en praktijken.”

- 4 In de overwegingen 4, 5, 15, 17 en 18 van de basisverordening staat te lezen:

„(4) Het is noodzakelijk dat de eigen kenmerken van de nationale socialezekerheidswetgevingen worden gerespecteerd en er enkel een coördinatiemethode wordt uitgewerkt.

(5) Het is noodzakelijk, dat in het kader van deze coördinatie wordt gegarandeerd dat alle betrokkenen binnen de Gemeenschap krachtens de verschillende nationale wetgevingen gelijke behandeling genieten.

[...]

(15) Het is noodzakelijk dat personen die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen aan de wetgeving van een enkele lidstaat onderworpen zijn, [**Or. 4**]

om de samenloop van toepasbare nationale wetgevingen en de verwickelingen die daaruit ontstaan, te vermijden.

[...]

(17) Om gelijke behandeling van alle personen die op het grondgebied van een lidstaat werken zo goed mogelijk te garanderen, dient als algemene regel de wetgeving van de lidstaat op het grondgebied waarvan de betrokkene zijn werkzaamheden, al dan niet in loondienst, verricht als toepasselijke wetgeving te worden aangewezen.

(18) In specifieke situaties die een ander toepassingscriterium rechtvaardigen, is het nodig van deze algemene regel af te wijken.

[...]”

- 5 Artikel 1 van de basisverordening, met als opschrift „Definities”, definieert onder a), b), f), j), l) en o), de hierna volgende begrippen:

„Voor de toepassing van deze verordening:

a) worden onder ‚werkzaamheden in loondienst’ verstaan werkzaamheden of daarmee gelijkgestelde situaties die als zodanig worden beschouwd voor de toepassing van de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waar die werkzaamheden worden verricht, of waar die gelijkgestelde situaties zich voordoen;

b) worden onder ‚werkzaamheden anders dan in loondienst’ verstaan werkzaamheden of daarmee gelijkgestelde situaties die als zodanig worden beschouwd voor de toepassing van de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waar die werkzaamheden worden verricht, of waar die gelijkgestelde situaties zich voordoen;

[...]

f) wordt onder ‚grensarbeider’ verstaan eenieder die werkzaamheden al dan niet in loondienst verricht in een lidstaat maar die woont in een andere lidstaat, waarnaar hij in beginsel dagelijks of ten minste eenmaal per week terugkeert;

[...]

j) wordt onder ‚woonplaats’ verstaan de plaats waar een persoon pleegt te wonen;

[...]

l) wordt ten aanzien van elke lidstaat onder ‚wetgeving’ verstaan de wetten, regelingen, statutaire bepalingen en alle andere uitvoeringsmaatregelen **[Or. 5]** die betrekking hebben op de in artikel 3, lid 1, bedoelde takken van sociale zekerheid;

[...]

o) wordt onder ‚[t]oepassingsverordening’ verstaan de verordening bedoeld in artikel 89;

[...]”

6 Artikel 11, lid 1, van de basisverordening, met als opschrift „Algemene regels”, bevat met name de volgende collisieregels:

„1. Degenen op wie deze verordening van toepassing is, zijn slechts aan de wetgeving van één lidstaat onderworpen. Welke die wetgeving is, wordt overeenkomstig deze titel vastgesteld.”

7 Artikel 13, van de basisverordening, met als opschrift „Verrichten van werkzaamheden in twee of meer lidstaten”, preciseert in de leden 3 en 5 ervan:

„3. Op degene die in verschillende lidstaten werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst pleegt te verrichten, is de wetgeving van toepassing van de lidstaat waar hij werkzaamheden in loondienst verricht of, indien hij dergelijke werkzaamheden verricht in twee of meer lidstaten, de overeenkomstig lid 1 vastgestelde wetgeving.

[...]

5. De in de leden 1 tot en met 4 bedoelde personen worden voor de toepassing van de overeenkomstig deze bepalingen vastgestelde wetgeving beschouwd alsof zij de bedoelde werkzaamheden volledig verrichtten in de betrokken lidstaat en daar al hun inkomsten verkregen.

[...]”

8 Artikel 16, lid 1, van de basisverordening, met als opschrift „Uitzonderingen op de artikelen 11 tot en met 15”, bepaalt:

„1. Twee of meer lidstaten, de bevoegde autoriteiten van deze lidstaten of de door deze autoriteiten aangewezen instellingen kunnen in onderlinge overeenstemming in het belang van bepaalde personen of groepen personen, uitzonderingen op de artikelen 11 tot en met 15 vaststellen.” **[Or. 6]**

9 Artikel 72 van de basisverordening, met als opschrift „Taken van de Administratieve Commissie”, bepaalt met name onder a):

„De Administratieve Commissie heeft tot taak:

a) alle vraagstukken van administratieve of interpretatieve aard, voortvloeiende uit de bepalingen van deze verordening, van de toepassingsverordening en van enige overeenkomst of regeling die in het kader daarvan tot stand zal komen, te behandelen, onverminderd het recht van de betrokken autoriteiten, organen en personen om gebruik te maken van de rechtsmiddelen, en zich te wenden tot de rechterlijke instanties, bedoeld bij de wetgevingen van de lidstaten, bij deze verordening en bij het Verdrag;

[...]”

10 De overwegingen 8 tot en met 10 van de toepassingsverordening luiden als volgt:

„(8) De lidstaten, hun bevoegde autoriteiten of de socialezekerheidsorganen zouden de mogelijkheid moeten hebben onderling afspraken te maken over vereenvoudigde procedures en administratieve overeenkomsten die zij efficiënter achten en beter vinden aansluiten bij hun respectieve socialezekerheidsstelsels. Dergelijke afspraken zouden echter de rechten van de onder verordening (EG) nr. 883/2004 vallende personen niet mogen aantasten.

(9) Omdat de sociale zekerheid nu eenmaal een complexe materie is, moet van alle organen van de lidstaten een bijzondere inspanning ten behoeve van de verzekerden worden verlangd om de betrokkenen die hun aanvraag of bepaalde informatie aan het bevoegd orgaan niet volgens de voorschriften en procedures van verordening (EG) nr. 883/2004 of de onderhavige verordening hebben ingediend, niet te benadelen.

(10) Voor de vaststelling van het bevoegd orgaan, dat wil zeggen het orgaan waarvan de wetgeving van toepassing is of dat bepaalde uitkeringen verschuldigd is, moet de feitelijke situatie van een verzekerde en van de gezinsleden door de organen van een of meer lidstaten worden onderzocht. Om ervoor te zorgen dat de betrokkene gedurende deze noodzakelijke uitwisselingen tussen de organen verzekerd is, moet hij of zij voorlopig worden aangesloten bij een van de socialezekerheidsstelsels.

[...]” **[Or. 7]**

11 Artikel 14 van de toepassingsverordening, met als opschrift „Verduidelijkingen bij de artikelen 12 en 13 van de basisverordening”, bepaalt in de leden 5 tot en met 11 ervan:

„5. Voor de toepassing van artikel 13, lid 1, van de basisverordening wordt onder degene die ‚in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten’ met name verstaan, iemand die:

a) terwijl hij een werkzaamheid in een andere lidstaat voortzet, gelijktijdig een andere afzonderlijke werkzaamheid uitoefent op het grondgebied van één of meer

andere lidstaten, ongeacht de duur en de aard van deze afzonderlijke werkzaamheid;

b) permanent in twee of meer lidstaten elkaar afwisselende werkzaamheden uitoefent, met uitzondering van marginale werkzaamheden, ongeacht de frequentie of het al dan niet regelmatige karakter van de afwisseling.

6. Voor de toepassing van artikel 13, lid 2, van de basisverordening wordt onder degene die ‚in twee of meer lidstaten werkzaamheden anders dan in loondienst pleegt te verrichten’ met name verstaan, iemand die gelijktijdig of afwisselend op het grondgebied van twee of meer lidstaten een of meer afzonderlijke werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent, ongeacht de aard van deze anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden.

7. Ten behoeve van het onderscheid tussen de in de leden 5 en 6 bedoelde werkzaamheden en de in artikel 12, leden 1 en 2, van de basisverordening bedoelde gevallen, is de duur van de werkzaamheid in een of meer lidstaten (of zij permanent, dan wel ad hoc of tijdelijk van aard is) doorslaggevend. Daartoe wordt een algemene beoordeling verricht van alle relevante feiten, waaronder met name, met betrekking tot een persoon in loondienst, de in de arbeidsovereenkomst bepaalde arbeidsplaats.

8. Voor de toepassing van artikel 13, leden 1 en 2, van de basisverordening betekent een ‚substantieel gedeelte van de werkzaamheden die in loondienst of anders dan in loondienst’ in een lidstaat worden verricht dat een kwantitatief substantieel deel van alle werkzaamheden in loondienst of anders dan in loondienst daar wordt verricht, zonder dat het hierbij noodzakelijkerwijs om het grootste deel van deze werkzaamheden hoeft te gaan.

De beoordeling of een substantieel gedeelte van de werkzaamheden in een lidstaat wordt verricht, gebeurt mede op grond van de volgende indicatieve criteria:

a) in geval van een werkzaamheid in loondienst, de arbeidstijd en/of de bezoldiging, en **[Or. 8]**

b) in geval van een werkzaamheid anders dan in loondienst, de omzet, de arbeidstijd, het aantal verleende diensten en/of het inkomen.

In het kader van een algemene beoordeling geldt een aandeel van minder dan 25 % voor de bovengenoemde criteria als indicatie dat een substantieel gedeelte van de werkzaamheden niet in de betrokken lidstaat wordt verricht.

9. Voor de toepassing van artikel 13, lid 2, onder b), van de basisverordening wordt het ‚centrum van belangen’ van anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van een persoon bepaald aan de hand van alle elementen waaruit zijn beroepswerkzaamheden bestaan, met name de vaste en blijvende plaats van waaruit hij zijn werkzaamheden verricht, de gebruikelijke aard of de duur van de

uitgeoefende werkzaamheden, het aantal verleende diensten, alsmede de intentie van de betrokkene zoals die uit alle omstandigheden blijkt.

10. Voor de vaststelling van de toepasselijke wetgeving op grond van de leden 8 en 9, houden de betrokken organen rekening met de verwachte situatie in de volgende twaalf kalendermaanden.

11. Degene die zijn werkzaamheid in loondienst in twee of meer lidstaten voor rekening van een buiten het grondgebied van de Unie gevestigde werkgever verricht en in een lidstaat woont zonder daar een substantiële werkzaamheid te verrichten, valt onder de wetgeving van de lidstaat van de woonplaats.”

[citaat van artikel 16, lid 1, van verordening nr. 987/2009, zie hieronder]

12 Artikel 16 van de toepassingsverordening, met als opschrift „Procedure voor de toepassing van artikel 13 van de basisverordening”, luidt als volgt:

„1. Degene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden verricht, stelt het orgaan dat is aangewezen door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van woonplaats, daarvan in kennis.

2. Het aangewezen orgaan van de woonplaats stelt onverwijld de op de betrokkene toepasselijke wetgeving vast, met inachtneming van artikel 13 van de basisverordening en artikel 14 van de toepassingsverordening. Deze aanvankelijke vaststelling heeft een voorlopig karakter. Het orgaan brengt de aangewezen organen [Or. 9] van elke lidstaat waar werkzaamheden worden verricht op de hoogte van zijn voorlopige vaststelling.

3. De voorlopige vaststelling van de toepasselijke wetgeving, bedoeld in lid 2, wordt definitief binnen twee maanden nadat de door de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten aangewezen organen ervan in kennis zijn gesteld overeenkomstig lid 2, tenzij de wetgeving reeds definitief is vastgesteld op basis van lid 4, of tenzij ten minste een van de betrokken organen de door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van woonplaats aangewezen organen aan het eind van de periode van twee maanden ervan in kennis stelt dat het nog niet met de vaststelling kan instemmen of hierover een ander standpunt inneemt.

4. Indien onzekerheid betreffende de vaststelling van de toepasselijke wetgeving noopt tot contacten tussen de organen of autoriteiten van twee of meer lidstaten wordt, op verzoek van een of meer van de door de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten aangewezen organen of van de bevoegde autoriteiten zelf, de op de betrokkene toepasselijke wetgeving in onderlinge overeenstemming vastgesteld, met inachtneming van artikel 13 van de basisverordening en de desbetreffende bepalingen van artikel 14 van de toepassingsverordening.

Indien er een verschil van mening bestaat tussen de betrokken organen of bevoegde autoriteiten, streven deze instanties naar een akkoord overeenkomstig bovengenoemde voorwaarden; artikel 6 van de toepassingsverordening is van toepassing.

5. Het bevoegde orgaan van de lidstaat waarvan de wetgeving voorlopig of definitief van toepassing is verklaard, stelt de betrokkene onverwijld in kennis.

6. Indien de betrokkene nalaat de in lid 1 vermelde informatie te verstrekken, wordt dit artikel toegepast op initiatief van het door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van woonplaats aangewezen orgaan, zodra het, eventueel via een ander betrokken orgaan, in kennis is gesteld van de situatie van de betrokkene.”

Slowaaks recht

- 13 Artikel 3, lid 1, onder a), van wet nr. 461/2003 betreffende de sociale zekerheid (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení; hierna: „wet betreffende de sociale zekerheid”), in de op de feiten van het hoofdgeding toepasselijke versie ervan, bepaalt:

„(1) Voor de toepassing van deze wet wordt, onder voorbehoud van bijzondere andersluidende bepalingen of van internationale verdragen die voorrang hebben boven de nationale wetgeving [**Or. 10**] van de Slowaakse Republiek, onder ‚werkzaamheden in loondienst’ verstaan werkzaamheden die worden verricht krachtens een juridisch verband dat

a) recht geeft op een beloning voor werkzaamheden in loondienst volgens bijzondere bepalingen, behoudens een niet-geldelijke vergoeding uit hoofde van een eerder juridisch verband op basis waarvan aanspraak kon maken gemaakt op een beloning voor werkzaamheden in loondienst volgens bijzondere bepalingen die werd toegekend met middelen uit een sociaal fonds;

[...]”

- 14 Artikel 14, lid 1, van de wet betreffende de sociale zekerheid bepaalt:

„(1) Onder voorbehoud van andersluidende bepalingen in deze wet wordt voor de toepassing van de verzekeringsregelingen inzake ziekte, ouderdomspensioen en werkloosheid onder ‚werknemer in loondienst’ verstaan elke natuurlijke persoon die op basis van een juridisch verband aanspraak kan maken op een regelmatige maandelijkse beloning in de zin van artikel 3, lid 1, onder a), en leden 2 en 3 [...]”

- 15 Artikel 7, lid 1, onder c), van de wet betreffende de sociale zekerheid, in de voornoemde versie ervan, bepaalt:

„(1) Voor de toepassing van deze wet wordt onder ‚werkgever’ verstaan:

[...]

c) voor een natuurlijk persoon die werkzaamheden in loondienst verricht in de zin van artikel 3, lid 1, onder a), en leden 2 en 3,

1. een natuurlijk persoon die gehouden is de werknemer de in artikel 3, lid 1, onder a), en leden 2 en 3 genoemde beloning te betalen en die zijn woonplaats heeft in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een staat die het Verdrag betreffende de Europese Economische Ruimte heeft ondertekend [,] zoals de Slowaakse Republiek, of op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat, of in een staat waarmee de Slowaakse Republiek een internationaal verdrag heeft gesloten dat voorrang heeft boven de nationale wetgeving van de Slowaakse Republiek, dan wel

2. een rechtspersoon die gehouden is de werknemer de in artikel 3, lid 1, onder a), en leden 2 en 3 genoemde beloning te betalen en waarvan de hoofdzetel of een filiaal gevestigd is in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een staat die het Verdrag betreffende de Europese Economische Ruimte heeft ondertekend [,] zoals de Slowaakse Republiek, of op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat, of in een staat waarmee de Slowaakse Republiek een internationaal verdrag heeft gesloten dat voorrang heeft boven de nationale wetgeving van de Slowaakse Republiek.” **[Or. 11]**

16 Artikel 14, lid 1, onder a), van de wet betreffende de sociale zekerheid, in de voornoemde versie ervan, bepaalt:

„(1) Zijn onderworpen aan de verplichte ziekteverzekering:

a) de in artikel 4, lid 1, genoemde werknemers [...].”

17 Artikel 15, lid 1, onder a), van de wet betreffende de sociale zekerheid, in de voornoemde versie ervan, bepaalt:

„(1) Zijn onderworpen aan de verplichte pensioenverzekering:

a) de in artikel 4, leden 1 en 2, genoemde werknemers [...].”

18 Artikel 19, lid 1, van de wet betreffende de sociale zekerheid, in de voornoemde versie ervan, bepaalt:

„(1) Onder voorbehoud van andersluidende bepalingen in deze wet zijn de werknemers die onderworpen zijn aan de verplichte ziekteverzekering, ook onderworpen aan de verplichte werkloosheidsverzekering.”

De feiten in het hoofdgeding

- 19 Sinds 1 februari 2013 is verzoeker door verweerster ingeschreven in het nationale register van verzekerden, als werknemer van de werkgever WEBUNG, sro, die gevestigd is in de stad Čadca in de Slowaakse Republiek (hierna: „werkgever”). Deze werkgever was zelf sinds 1 februari 2012 ingeschreven in het nationale register van werkgevers dat wordt bijgehouden door de Slowaakse socialezekerheidsinstantie.

Het wordt niet betwist dat verzoeker, naast de arbeidsovereenkomst die hij in de Slowaakse Republiek met een werkgever had gesloten, in de Republiek Polen actief was als zelfstandige.

- 20 Uit de tussen verweerster en de Poolse instelling „Zakład Ubezpieczeń Społecznych” (hierna: „Poolse socialezekerheidsinstelling”) uitgewisselde correspondentie blijkt dat, gelet op het feit dat verzoeker een woonplaats had in de Republiek Polen, waar hij ook werkzaamheden uitoefende, de Poolse socialezekerheidsinstelling heeft besloten dat verzoeker vanaf 1 juli 2012 onder de Poolse socialezekerheidsregeling viel overeenkomstig artikel 13, lid 3, van de basisverordening juncto artikel 14, lid 5, onder b), van de toepassingsverordening.

Ter motivering van dit besluit werd erop gewezen dat de door [verzoeker] op het grondgebied van de Slowaakse Republiek verrichte arbeid marginaal was ten opzichte van zijn activiteiten op het grondgebied van Republiek Polen. **[Or. 12]**

- 21 Vervolgens heeft de Poolse socialezekerheidsinstelling verweerster op 22 april 2013 laten weten dat verzoeker per 1 februari 2013 volgens artikel 16, lid 3, van deze toepassingsverordening onder de Poolse wettelijke regeling viel.

Aangezien verweerster die vaststelling niet heeft betwist, is deze overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de toepassingsverordening definitief geworden.

- 22 Het orgaan van de Slowaakse socialezekerheidsinstelling dat uitspraak in eerste aanleg heeft gedaan, is daarvan uitgegaan toen zij heeft beslist dat verzoeker niet per 1 februari 2013 via zijn werkgever bij de verplichte ziekte-, pensioen-, en werkloosheidsverzekering was aangesloten.

Deze in eerste aanleg vastgestelde beslissing is door het beroepsorgaan van verweerster bevestigd op grond dat die beslissing feitelijk juist was (hierna: „bestreden beslissing”).

Eerste prejudiciële vraag

- 23 De verwijzende rechter is er zich bij de overlegging van de prejudiciële vragen, waaraan het Handvest ten grondslag ligt, van bewust dat het Hof de naleving van het Handvest onderzoekt in overeenstemming met artikel 51, lid 1, ervan, dat

preciseert dat de bepalingen van het Handvest zijn gericht tot de lidstaten, uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen (arrest Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, alsook beschikking Sociedade Agrícola e Imobiliária da Quinta de S. Paio, C-258/13, EU:C:2013:810).

De verwijzende rechter onderstreept evenwel dat hij niet verzoekt om uitlegging van de in artikel 34 van het Handvest vastgelegde rechten op het gebied van de sociale zekerheid en de sociale bijstand als zodanig, maar wel onder verwijzing naar de feiten van het geding dat aanhangig is bij de nationale rechterlijke instantie, die de rechtmatigheid moet nagaan van de vaststelling van de op het gebied van de sociale zekerheidsvoorzieningen in de onderhavige zaak toepasselijke nationale wetgeving.

- 24 De benadering van de Poolse socialezekerheidsregeling is vooral gebaseerd op de toepassingsverordening, namelijk artikel 14, lid 5, onder b), ervan, waardoor deze instelling – met stilzwijgende in stemming van verweerster – artikel 13, lid 1, van de basisverordening op de onderzochte zaak heeft toegepast, welke bepaling volgens de verwijzende rechter enkel ziet op werkzaamheden die in loondienst worden verricht (zie de duidelijke verwijzing naar de uitlegging van lid 1 alleen), zodat als basisaanknopingsfactor om de toepasselijke wetgeving te bepalen de plaats is gehanteerd waar de betrokkene „een substantieel gedeelte” van zijn werkzaamheden verricht (zie lid 8 van artikel 14 van de toepassingsverordening).
[Or. 13]

Uit de feitelijke omstandigheden die in de onderhavige zaak zijn vastgesteld, blijkt echter niet dat verzoeker werkzaamheden in loondienst in twee lidstaten pleegde te verrichten, maar dat het om iemand gaat die werkzaamheden in loondienst én werkzaamheden anders dan in loondienst in verschillende lidstaten pleegde te verrichten (zie artikel 13, lid 3, van de basisverordening).

- 25 Volgens de verwijzende rechter blijkt uit datzelfde zinsdeel in fine van artikel 13, lid 3, van de basisverordening, namelijk de bewoordingen „of, indien hij dergelijke werkzaamheden verricht in twee of meer lidstaten, de overeenkomstig lid 1 vastgestelde wetgeving”, dat dit zinsdeel geen betrekking heeft op het volledige lid 3 [van artikel 13] van de basisverordening, maar uitsluitend op de daarvóór uitdrukkelijk genoemde aanknopingsfactor, te weten „is de wetgeving van toepassing van de lidstaat waar hij werkzaamheden in loondienst verricht”. Door deze bepaling van de betrokken verordening aldus te formuleren, beoogde de wetgever volgens de verwijzende rechter louter meer duidelijkheid te verschaffen voor de situatie waarin de werknemer, bovenop werkzaamheden anders dan in loondienst, werkzaamheden in loondienst in verschillende lidstaten verricht.
- 26 Bovendien benadrukt de verwijzende rechter dat verweerster ter onderbouwing van haar bestreden beslissing geen specifiek verdrag of overeenkomst heeft

ingeroepen, maar zich veeleer op de bepalingen van artikel 16 van de basisverordening heeft gebaseerd.

Tweede prejudiciële vraag

- 27 De verwijzende rechter stelt de tweede prejudiciële vraag enkel voor het geval dat het Hof de eerste vraag ontkennend zou beantwoorden, dat wil zeggen indien het Hof zou erkennen dat de keuze van het toepasselijke recht afhangt van het criterium van de beperkte omvang van de werkzaamheden van de werknemer.

De tweede vraag is inzonderheid gebaseerd op de overwegingen 4, 5, 15, 17 en 18 alsook op artikel 11, lid 1, van de basisverordening. De toepassingsverordening heeft volgens de considerans en de verschillende bepalingen ervan enerzijds evenwel enkel tot doel, verduidelijkingen en aanvullingen te verstrekken dan wel de personen tot wie de basisverordening gericht is, anderszins te helpen om de Unierechtelijke aanspraken die zij krachtens de basisverordening kunnen maken, doeltreffender te doen gelden. Anderzijds sluiten de betrokken verordeningen in verschillende van hun bepalingen uitdrukkelijk uit dat verschillen tussen de basisverordening en de toepassingsverordening kunnen bestaan. **[Or. 14]**

- 28 Vaststaat dat artikel 16 van de toepassingsverordening de bevoegdheid aangaande de uitoefening van de rechten van een particulier die werkzaamheden in verschillende lidstaten verricht, bij uitsluiting aan één orgaan toevertrouwt, en daarbij louter voorziet in de verplichting om het orgaan dat door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van woonplaats is aangewezen, daarvan in kennis te stellen, zonder dat de persoon in kwestie, namelijk de werknemer of de zelfstandige, daarbij wordt betrokken.

Het latere verloop van de voorlopige en daarna de definitieve vaststelling van de toepasselijke wetgeving voorziet voor die belanghebbende in een passieve rol, zodat het volkomen logisch is dat deze laatste, indien hij niet tevreden is met de definitieve vaststelling van de toepasselijke wetgeving, een beroep tracht te doen op de nationale rechter, via een soort van rechterlijk toezicht op de procedure die, ook al wordt daarbij rekening gehouden met het door beide nationale socialezekerheidsinstellingen ingenomen standpunt, uitsluitend volgens het recht van de Unie verloopt.

- 29 Gelet op de voorgaande overwegingen en bij wege van een analogie met het nationale recht alsook het academische beginsel van de hiërarchie van rechtsordes zoals dit wordt onderwezen door de theoreticus van het Oostenrijkse recht, Hans Kelsen, wenst de verwijzende rechter te vernemen of, wanneer kennelijke onzekerheid bestaat over de uitlegging van artikel 14 van de toepassingsverordening juncto artikel 13, lid 3, laatste zinsdeel, van de basisverordening, voorrang kan worden verleend aan de basisverordening als hogere norm, volgens de uitleggingsregel „lex superior derogat lex inferior”.

Derde prejudiciële vraag

- 30 De derde prejudiciële vraag heeft betrekking op de situatie waarin een bepaling – wat de toepassing ervan betreft – verschillend wordt uitgelegd door een nationale rechterlijke instantie en door het bijzondere orgaan van de Europese Unie dat volgens artikel 72 [van de basisverordening] tot taak heeft om de basisverordening uit te leggen, of, beter gezegd, om vraagstukken van interpretatieve aard te behandelen.

Het is juist dat verweerster de klemtoon van de conclusies betreffende de interpretatieve opvatting van de Administratieve Commissie enkel heeft gelegd in de stukken die bij de betrokken beslissing gevoegd zijn [omissis], maar de verwijzende rechter dient zich uit te spreken over elk middel dat conform het recht van de Unie is ingediend.

- 31 Bijgevolg stelt de verwijzende rechter de vraag over de eventuele voorrang van de door deze Administratieve Commissie gegeven uitlegging en van de gevolgen daarvan voor de uitleggingsbevoegdheid van de nationale rechter.
- 32 Het is wegens deze onduidelijkheid betreffende de uitlegging van het recht van de Unie dat de verwijzende rechter de hierboven weergegeven prejudiciële vragen stelt **[Or. 15]**

[omissis] [nationale procedure] [schorsing van de behandeling van de zaak]
[opschorting van de uitvoerbaarheid van de bestreden beslissing] [omissis]